

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.021/2025/3.

A felperes:

Felperes1 [tartózkodási helye: Alperes1 (Cím1)]

A felperes jogi képviselője:

dr. Mihály Rita pártfogó ügyvéd cím3)

Az alperes:

Alperes1 (Cím1)

Az alperes képviselője:

dr. Varga-Lazányi Irén kamarai jogtanácsos

A per tárgya:

személyiségi jogsértésből eredő igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék.P.20.054/2024/28. sz. ítélet

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes; 29.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését helybenhagyja, azzal a pontosítással, hogy a felperesi pártfogó ügyvéd elsőfokú eljárásban felmerült díjának 10/16-od (tíz per tizenhatod) részét az állam viseli.

A felmerült 80.000 (nyolcvanezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A felperes pártfogó ügyvédjének a fellebbezési eljárásban felmerült díját az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a fellebbezés elbírálása során is irányadó tényállás szerint a felperes 2023. június 12-étől tölti szabadságvesztés büntetését az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben.

[2] A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka gazdasági és informatikai helyettesének feladatszabása alapján az alperes intézetparancsnoka 2023. június 1-jétől a fogvatartottak alapszabály szerinti napi kenyéradagjának 400 grammról 330 grammra csökkentését rendelte el, ami a felperes élelmezésére is irányadó volt.

[3] A felperes kereseti kérelmében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette emberi méltósághoz és egészséghez fűződő jogát, azzal, hogy nem biztosítja a jogszabály folytán kötelező mennyiségű élelmezést. Előadta azt is, hogy az élelmezés nem változatos, nem tartalmaz elegendő fehérjét, húst, zöldséget, gyümölcsöt, valamint többször száraz, penészes kenyeret kapott. Kérte az alperes kötelezését 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a felperes élelmezését a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet, valamint a büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak élelmezési ellátásának élelmezési szakmai és táplálkozás-egészségügyi követelményeiről szóló 13/2022. (IV. 29.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) rendelkezései határozzák meg; ez utóbbi 1. számú melléklete értelmében a kenyérkiszabás alapszabálya az érintett időszakban 400 gramm. A BM rendelet 1. mellékletek 3. pontján alapulván a jelentős kenyérhulladékra tekintettel az országos parancsnok rendelkezésének megfelelően a kenyérkiszabás alapszabályát Magyarország valamennyi büntetés-végrehajtási intézetében 400 grammról 330 grammra csökkentették.

[5] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes egészséghez való személyiségi jogát azzal, hogy 2023. június 12. napjától 2024. augusztus 25. napjáig a jogszabályi előírásban szereplő napi 400 gramm kenyérmennyiség helyett napi 330 gramm kenyérmennyiséget biztosított felperes részére.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 36.000 forint feljegyzett eljárási illetéket Magyar Államnak azzal, hogy a feljegyzett további 60.000 forint eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

A felperesi pártfogó ügyvéd díjának 6/16 részét az alperes, 10/16 részét a felperes köteles viselni.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül alperesnek 43.750 forint perköltséget, ezt meghaladóan peres felek maguk viselik az eljárás során felmerült költségeiket.

[6] Az elsőfokú bíróság felhívta a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdéseit, 2:43. § a) pontját, és a BM rendelet 1. számú melléklete 1. és 3. pontjait. Hangsúlyozta, a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, hogy az alperesi parancsnoki rendelkezés jogszabályi feltételei, tehát a dokumentumokkal alátámaszthatóan legalább 30 napon keresztül jelentős kenyérhulladék keletkezése fennállna. Ezért az alperes 2023. június 12-e és 2024. augusztus 24-e között nem megfelelő mennyiségű kenyeret biztosított a felperesnek. Utalt arra, hogy a BM rendelet 1. számú mellékletének 1. pontja 2024. augusztus 25-étől rendelkezik úgy, hogy az alapnorma 330-400 gramm.

[7] A törvényszék álláspontja szerint az a körülmény, hogy a felperes a jogszabályi előírásnál kevesebb napi kenyéradagot kapott, egészséghez való jogát sértette; így megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes egészséghez való személyiségi jogát, azzal, hogy 2023. június 12-étől 2024. augusztus 25-éig a jogszabályi előírásban szereplő napi 400 gramm kenyérmennyiség helyett napi 330 grammot kapott; ezt meghaladóan a felperes személyiségi jogsértés megállapítására irányuló igényét elutasította.

[8] A sérelemdíj iránti követelés kapcsán abból indult ki, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése értelmében a sérelemdíjra jogosultsághoz elegendő a személyiségi jogsértés, azonban ebből nem következik, hogy a jogsértőnek minden esetben sérelemdíjat kellene fizetnie. Jelen esetben bár a személyiségi jogsértés folytán a felperes jogosult sérelemdíjra, az alperes bizonyította, hogy hierarchikus utasítási rendszer részeseként ún. feladatkiadás teljesítése során rendelkezett a napi kenyéradag csökkentéséről, azaz a döntés maga az alperes felettes szervéhez köthető. Mivel az utasítást teljesítő alperes felróhatósága ilyenkor nem állapítható meg, a sérelemdíj fizetési kötelezettség alól kimentette magát. Emiatt ebben a körben a törvényszék a keresetet alaptalannak ítélte meg.

[9] Az ítélet ellen a felperes fellebbezett; azt akként támadta, hogy kérte az ítéltáblát, kötelezze az alperest 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére. Álláspontja

szerint a törvényszék a személyiségi jogsértést helyesen állapította meg, azonban a sérelemdíj iránti igényt tévesen utasította el. Kiemelte: az ítélet rögzíti, hogy sérelemdíjra jogosult, azonban helytelen az a megállapítás, hogy nem állapítható meg az alperes felróható magatartása. A jogsértés megvalósult, ebből következően az alperes nem úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben elvárható lett volna, jogait megsértette, így őt sérelemdíj illeti meg.

[10] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[11] A fellebbezés nem alapos.

[12] Az ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés keretei között bírálta felül, és nem érintette annak a jogsértést megállapító rendelkezését. Irányadó volt az is, hogy a fellebbezés kizárólag azt vitatta, hogy az alperes nem járt el felróhatóan.

[13] A másodfokú bíróság hangsúlyozza: a következetes bírói gyakorlat szerint a személyiségi jogsértés megállapításának nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése (*Kúria Pfv.IV.21.764/2015. – megjelent: BH 2016.241., Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.002/2017 – megjelent: BDT2018.3821.*). Így, ha a megvalósult személyiségi jogsértés olyan csekély súlyú (bagatell), hogy nem szorul reparációra, akkor az objektív szankciók érintetlenül hagyása mellett a bíróságnak a sérelemdíj igényt el kell utasítania (*Győri Ítéltábla Pf.I.20.167/2018/6/II.*). Jellemzően sérelemdíj alkalmazásához a személyiséget ért olyan nemvagyoni sérelem szükséges, mely testi vagy lelki változásokban, illetve a személyiséget körülvevő társadalmi, természeti környezetnek a személyiségre hátrányos megváltozásában nyilvánulhat meg (*Győri Ítéltábla Pf.I.20.185/2018/3.*).

[14] Az adott esetben a felperes mintegy 14 havi időtartamban kevesebb, mint húsz százalékkal kisebb kenyéradagban részesült, mint amennyit az elsőfokú bíróság fellebbezéssel nem támadott megállapítása szerint kapnia kellett volna. Az ítéltábla álláspontja szerint ezt a sérelmét az alkalmazott objektív szankció kellően kompenzálja, a felperes nem igazolt és nem is állított olyan további körülményt, mely indokoltá tette volna az őt ért immateriális hátrány pénzbeli kompenzálását.

[15] Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdésére hivatkozással – az indokolás fentiek szerinti módosításával – helybenhagyta.

[16] A felmerült 80.000 forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán a Pp. 95. § (1) bekezdésére figyelemmel az állam viseli, miként a felperes pártfogó ügyvédjének a másodfokú eljárásban felmerült díját is.

[17] Mivel a Vármegyei Kormányhivatal GY/JSTK/232-2/2024. számú határozatával akként engedélyezett a felperes részére pártfogó ügyvédi képviseletet, hogy a pártfogó ügyvédi díjat az állam viseli, a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet ezzel a tartalommal pontosította.

[18] Az ítéltábla a fellebbezést – figyelemmel a Pp. 376. § (1) bekezdésére – tárgyaláson kívül bírálta el.

Győr, 2025. március 11.

Dr. Lezsák József s. k.

Dr. Szabó Péter s. k.

Dr. Molnár Andrea s. k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró